

***Amorpha fruticosa* L. (*Papilionaceae*)
al Baix Empordà**

***Amorpha fruticosa* L. (*Papilionaceae*)
in the Baix Empordà (NE Catalonia)**

Rebut: 18.06.99
Acceptat: 07.06.00

Baix Empordà: Pals, a les basses d'en Coll; UTM 31T EG1650, 2 m; 26-VIII-1998; J. Gesti i L. Vilar (HGI 15858).

Arbre caducifoli originari del centre i de l'est d'Amèrica del Nord que hem trobat naturalitzat a la desembocadura del rec del Molí de Pals. Es tracta d'un arbre d'1-3 m d'alçada, de fulles imparipinnades caduques precoçment; els foliols, en nombre de 9-21 parells, són ovats, puntejats amb glàndules translúcides i mesuren de 9 a 35 mm. Força variable pel que fa a l'indument, els individus observats presenten una curta pilositat a ambdues cares dels foliols. Les flors s'agrupen en inflorescències racemoses, denses i estretes, de fins a 10 cm de longitud; el calze, de 3-4 mm, és campanulat, amb cinc dents subiguals, cobert de pèls esparsos i glàndules; la corol·la no presenta ales ni carena i es redueix a l'esten-

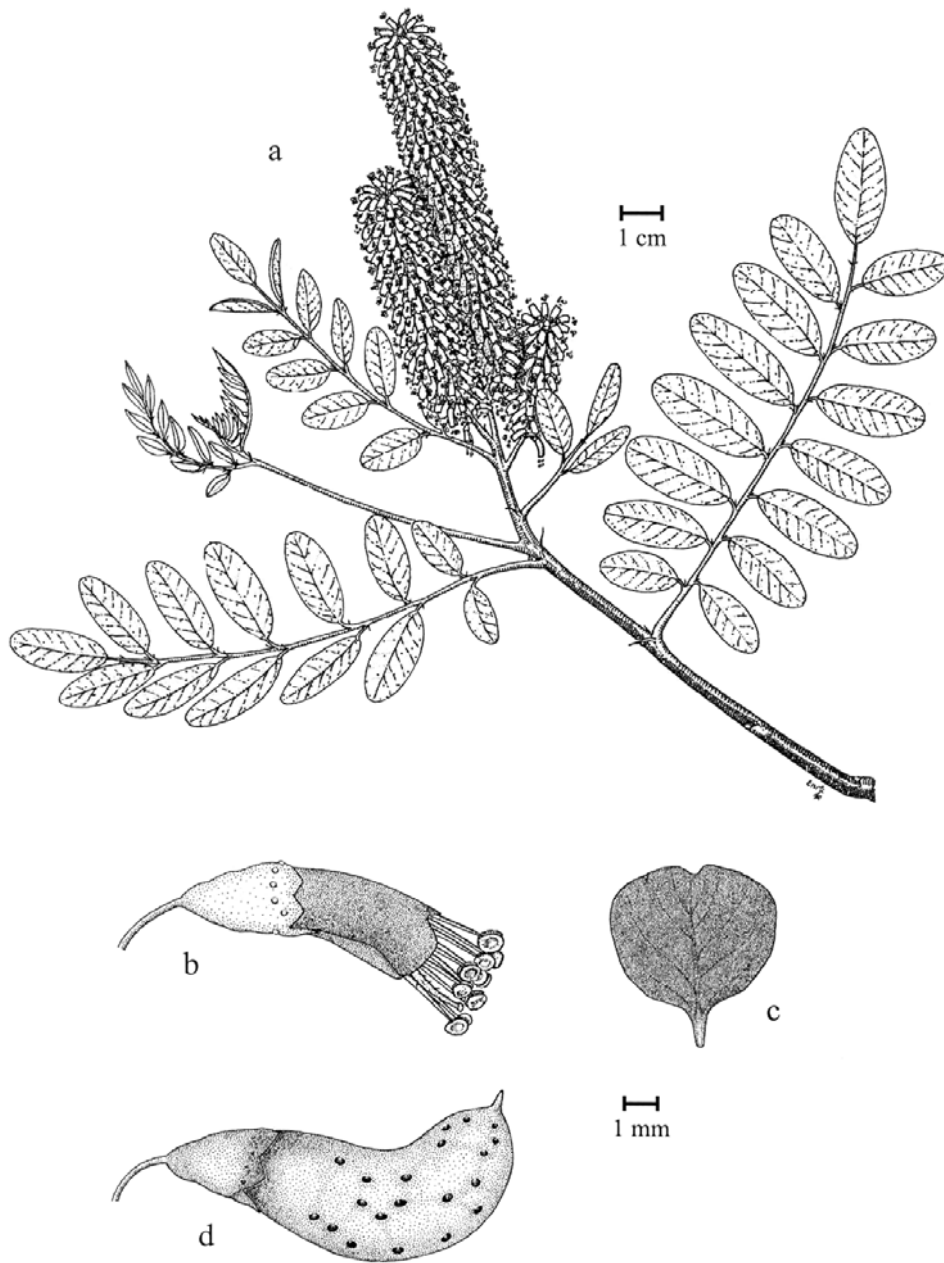

FIGURA 1. *Amorpha fruticosa* L. a) hàbit; b) flor; c) estandard; d) fruit
Amorpha fruticosa L. a) habitus; b) flower; c) standard; d) fruit

dard, que és de color violeta fosc, d'uns 5-6 mm. El llegum, indehiscent i glandulós, mesura uns 7-9 mm (vegeu figura 1).

Fou introduïda a Europa el 1724 (Fournier, 1952) i s'ha naturalitzat en diversos països del centre i sud del continent (Ball, 1968; Pignatti, 1982: 668). Tal com passa a la Camarga, on fa densos poblaments als dics del Roine (Molinier & Tallon, 1970; Molinier & Devaux, 1978), a Pals viu en marges del rec del Molí i sèquies properes, on floreix i fructifica profusament. Pot suportar una certa salinitat del sòl i, potser per això, arriba a constituir una població densa a la desembocadura, a tocar de la platja.

JOSEP GESTÍ & ENRIC FÀBREGAS*

* Departament de Ciències Ambientals. Universitat de Girona. Campus de Montilivi, s/n. E-17071 Girona.

***Cystopteris montana* (Lam.) Desv. als Prepirineus**

***Cystopteris montana* (Lam.) Desv. in the Pre-Pyrenees**

Rebut: 06.12.99
Acceptat: 07.06.00

Lleida, Baixa Cerdanya: Bellver de Cerdanya, serra de Cadí, vall de Pi; UTM 31T CG9784, 1580 m; 1-VIII-1999; M. Mayol, M. Riba & L. Sáez LS-5289 (BC; BCC; MA; L. Sáez herb. pers.).

Cystopteris montana (Lam.) Desv. in Mém. Soc. Linn. Paris 6: 264 (1827); ≡ *Polypodium montanum* Lam., Fl. Franç. 1: 23 (1779) és una falguera de distribució boreoalpina, que a la península Ibèrica es coneix, únicament, d'alguns punts dels Pirineus centrals axials (Bolòs & Vigo, 1984; Sáez, 1997; Villar *et al.*, 1997). Alguna citació prepirinen-

ca, com ara la deguda a Dendaletche (1982) és raonablement considerada poc versemblant per Villar *et al.* (l.c.).

La major part de les referències, tanmateix escasses, sobre la presència d'aquesta rara espècie a Catalunya daten del segle XIX i de les primeries del segle XX. Així, la primera indicació de *C. montana* al nord-est de la península Ibèrica és deguda a Willkomm (1861: 8) autor que cita l'espècie «Ad rupes umbrosas vallis de Aran in Pyren., Catal.», basant-se en una recol·lecció d'Isern. No hem pogut estudiar material d'herbari que permeti confirmar aquesta citació, però és presumible que, si existeix, es conservi a l'herbari Willkomm de COI (abreviatures d'acord amb Holmgren *et al.*, 1990). Posteriorment, Llenas (1912) cita *C. montana* del mall de l'Artiga, i Coste & Soulié (1913) de Tredós, dues localitats araneses. L'estudi del material d'herbari revela que només es coneixen dos plecs amb exemplars de *C. montana*: Val d'Aran, s.r., s.d. (BC 609463, ex Herb. A.C. Costa); Valle de Aran, s.r., VIII-1904 (MA 159). Cal esperar més de 80 anys perquè es trobi l'espècie: Sáez (1997) n'aporta una nova localitat, concretament a la vall d'Espot, on es troba molt localitzada, en comunitats fontinals i damunt substrat silici.

En el decurs d'una campanya de prospecció de la vall de Pi (serra de Cadí) vàrem localitzar una important població de *C. montana*, que constitueix la primera indicació de l'espècie als Prepirineus orientals (Fig. 2). La planta es pot distingir de *C. fragilis* pel contorn de la làmina triangular o subpentagonal, no lanceolat, amb les pinnes basals molt llargues (vegeu la silueta de dues frondes d'un dels exemplars recol·lectats a la figura 3). La planta creixia, abundant, en una comunitat fontinal, amb *Adenostyles* sp., *Cardamine heptaphylla* (Vill.) O.E. Schulz, *Prenanthes purpurea* L., *Epilobium* sp. i altres pteridòfits com *Cystopteris fragilis* (L.) Bernh. subsp. *fragilis* i